

**AZ ÉRMELLÉKI
REF. EGYHÁZMEGYE**

**1934 április hó 18. nap-
ján Székelyhídon tartott**

Rendes közgyűlésének

Jegyzőkönyve.

ÖSSZEÁLLITOTTA:
OROSZ LAJOS
EGYH. M. FŐJEGYZŐ.

**AZ EGYHÁZMEGYE
HIVATALOS KIADVÁNYA**

1934

Tip. Beck Valea lui Mihai

**AZ ÉRMELLÉKI
REF. EGYHÁZMEGYE**

**1934 április hó 18. nap-
ján Székelyhidon tartott**

Rendes közgyűlésének

Jegyzőkönyve.

ÖSSZEÁLLITOTTA:
OROSZ LAJOS
EGY. M. FŐJEGYZŐ.

**AZ EGYHÁZMEGYE
HIVATALOS KIADVÁNYA**

1934

Az Érmelléki Református Egyházmegye

1934 évi április hó 18 napján Székelyhídon tartott

K Ö Z G Y Ü L É S É N

Jelen voltak:

a) VÉGH JÓZSEF esperes és **PAPPSZÁSZ LAJOS**
gondnok elnöklete alatt:

b.) tanácsbírák:

LELKÉSZIEK:

Hegedűs Albert

Jakab József

Kalmár István

Szabó Zoltán

Takács Zsigmond

VILÁGIAK:

Bónis Elemér

Dr. Gulácsy Sándor

Dr. Kotzó Jenő

Kozma Lajos

c.) tisztviselők:

LELKÉSZIEK:

Orosz Lajos lelkészi f. j.

Egey István „ al „

VILÁGIAK:

Farkas Loránd világi f. j.

Gönczi Sándor „ al „

d.) tanító képviselők:

Kántor Péter, Kocsis József, Tóth Zsigmond.

e) az egyházak képviselői:

1.) Albis: Saja Sándor lelkész.

Apátkeresztur: Csuka Ferenc lelkész.

Asszonyvására: Bakos József lelkész, Oláh Béla **gondnok.**

- Bályok: Kalmár István lelkész, Elekes Károly tanító.
- 5.) Berettyószéplak: Dónáth László lelkész, Péter Lajos gondnok, Kocsis József tanító
 Bihardiószeg: Fias Kálmán lelkész.
 Biharfélegyháza: Egey István lelkész.
 Biharvajda: Szücs István lelkész
 Csokaly: Borbély Sándor lelkész
- 10.) Erábrány: Debreczeni László lelkész.
 Éradony: Laczák Dezső lelkész
 Érbogyoszló: Jakab József lelkész, Bányai János gondnok
 Erkeserű: Orosz Lajos lelkész.
 Érköbölkut: Varga Béla lelkész.
- 15.) Érmihályfalva: Végh József lelkész esperes Tóth Zs. tan. test. eln.
 Éro.ósz: Dajka István lelkész Szabó Sándor gondnok.
 Érsemjén: Szatmári Károly lelkész.
 Értarcsa:
 Gálospetri: Takács Zsigmond lelkész.
- 20.) Hegyközszentimre:
 Hegyközszentmiklós: Silye Gábor lelkész.
 Kiskereki: Lengyel Pál nyug. lelkész
 Kóly-Nagykágya: Dibáczy József lelkész
 Magyarkécz: Kulcsár Dezső lelkész.
- 25.) Margitta: Szendrei Dénes lelkész.
 Micske: Füzessy Géza lelkész.
 Monospetri: Katona Jenő előkönyörgő tanító.
 Ottomány: Cs. Nagy Dániel lelkész, Bakó Sándor gondnok
 Piskolt: Szabó Lajos lelkész.
- 30.) Poklostelek: Barcsa Sándor helyettes lelkész.
 Szalacs: Hegedüs Albert lelkész.
 Székelyhíd: Szabó Zoltan lelkész, Csomafáy S. főgond.
 Szentjobb: Sallai Lajos lelkész.
 Tóti: Kovács Lajos lelkész, Lakatos Zsigmond gond.
- 35.) Vedresábrány: Boruzs Lajos lelkész.

Elmaradását igazolta Molnár József értarcsai lelkész.

1 szám. ÉNEKELNEK A KÖZGYÜLÉS TAGJAI.

2 szám. VÉGH JÓZSEF esperes a következő imával nyitja meg a gyűlést.

Imárukulcsolt kezekkel állunk meg előtted jó Atyánk, ezen ünnepélyes pillanatban, a mikor anyaszentegyházunk ügyeit rendezni, hitéletünket mélyíteni hívott, hozott össze bennünket a kötelesség, paracsoló szava.

A nagy természet némán is beszélő templomából jöttünk ide, segedelmedet, kegyelmedet áldásodat kérni végzendő munkáinkra! Imánk gyarló rebegéseinek a szent buzgóság kölcsönöz szárnyakat!

Kihez is mennénk máshoz mint Te hozzád, kit szent fiad érdemeiért szerető édes Atyánknak nevezhetünk, kit a tavaszi napfény, a rügy fakadás, a fészkeikre visszatérő vándormadarak kedves bugása, az utporában csicsergő pacsirta vidám éneke, a megmozdult világ egyetem összehangzó dala dicsér s magasztal, kiről tudjuk, hogy arasznyi éltünk napjai közzé kezded szövni, úgy az öröm kedves virágait, mint a fájdalom szuró töviseit, ki sziveinkben mint nyitott könyvben olvasol, ki előtt népek nemzetek sorsa, dicsősége, balszerencséje megaláztatása nem titok!

Atyánk édes Istenük, kit most az ég, a föld s a csillagok seregei együtt dicsérnek, terjeszd ki felettünk gondviselésednek védő szárnyait, áldj meg, szeljed meg bennünket ebben az órában is a bölcseségnek a megértő szeretetnek lelkével, hogy sikeres munkálkodásunk nyomán erősödjön bennünk s általunk az egész emberiségben a hit Te benned, a remény egy jobb boldogabb jövő iránt, és az egész világot átölelő általános ember szeretet Amen.

3 szám. Alkotó tagok számba vétele, igazolások, megalakulás.

Lelkészi főjegyző számba veszi a megjelent alkotó tagokat, bejelenti az igazolásokat, minek megejtése után esperes a közgyűlés megalakulását 51 igazolt taggal kimondja és határozatképesnek jelenti ki.

4. szám Későnértkezett ügyek.

Érköbölkut és Hegyközszentmiklós 2-2 rendbeli ügyének a tárgysorozatba való felvétele.

Esperes kéri a közgyűlést, hogy Érköbölkut 1, kölcsön meghosszabbítása iránti s 2, 100 q magtári rozs eladása iránti kérelmét, továbbá Hegyközszentmiklós adó elengedés és 2, Nyiri Lajos egyházi ügyében hozandó határozat iránti kérelmeit vegye fel a tárgysorozatába.

Közgyűlés a sürgősséget kimondva, a felsorolt ügyeket tárgysorozatába pótlólag felvenni határozza.

5. szám Gondnoki megnyitó.

Egyházmegyei gondnokunk a mai viszonyokat meglátó s jellemző, hívek és hivatalosak, kötelességeit megszabó, irányt mutató, lelkesítő - bátorító szép beszéddel nyitja meg a közgyűlést, melynek teljes egészében való kinyomatását, esperes ur indítványára, a jelenlevők egyhangulag óhajtva, közgyűlésünk elrendeli.

NT. és TEKINTETES EGYHÁZMEGYEI KÖZGYŰLÉS!

Őszinte sajnálatomra van, hogy nemcsak mindennapi életünk, de ebből kifolyólag egyházi életünk menetében is előállott nehéz viszonyok, csak ritkán adják meg nekem is azt az örömet, hogy egyházmegyénk alkotó tagjait szeretetteljes melegséggel itt üdvözölhessem.

Nagyon jól tudom és érzem pedig annak horderejét, szükségérzését, hogy nem csak tárgysorozat ügyeinek hivatalos elintézése — de gondolatok, események és érzések gyakrabban közvetlen kicserélése és megbeszélése mennyire üdvös és kívánatos volna. — Most amikor ismét szerencsém van, egyházmegyei közgyűlésünk alkotó tagjait meleg szeretettel üdvözölhetni, hiszem és remélem, hogy mai együtt létünk is meg fogja teremni áldásos gyümölcseit. —

Hivatkoztam itt már egy alkalommal arra a tételre, hogy: egy bizonyos, meghatározott föld területnek jellegét és jellemét, nem

annak geográfiai konfigurációja, éghajlata, növényzet és állati formája adja meg, hanem az ott lakó emberiség civilizációja és kultúrája. — E tételből kiindulva tekintünk el ez alkalommal minden más területtől, legyünk bár a legszorosabb szervi és érzelmi vonatkozásban avagy sorközösségben annak lakóival. — Maradjunk szigetelten határolva a mi kedves egyházmegyénk területén. —

Az ezeltől 25 évvel megállapított statisztika szerint ennek a területnek lakossága 85% ban volt magyar református ember. — Ma nem tudom, hogy egy hivatalos statisztika kimutatná-e ezt az arányszámot? — Nem kívánok most összehasonlítással élni, még kevésbé fölidézni, vagy megcsillogtatni, hogy annak a kor-nak mi volt az elképzelése, csupán rákivánok mutatni, hogy val-jásunk történelmi fejlődése mily mély gyökeret tudott itt verni, mennyire magáévá tudta tenni és érvényesíteni hitünk nagy igaz-ságait és elveit. — Ezek az örök nagy igazságok ma is fenn-állanak. A kérdés az, hogy ezek a felséges igazságok, ezek az Eszmények ott vannak-e, ahol lenniök — kell?

Érvényesülnek — e? megvan — e szilárdságok? ellenálló — képesézők? az egyre növekvő, tajtekozva hullamzó támadása és csapása ellen a világot ostromló korszellemnek, melynek alapja, minden tetszetős, humanitárius — emberbaráti intézmény felsorolása mellett is — maga a Negatív — Hiányzik be.őle, annak egyetlen szükséges része, legfőbb lényege, critériuma, a keresztyén gondolat, a Krisztrsi Szeretet. —

Ez az a csodás szó, az a megdönthetetlen hatalom, amely leküzd mindent, ellen tud állani mindennek; amely évszázadok viharain át megtartott s ha lesujtotiak, ismét felemelt és megnyilvá-nult, érvényesült minden viszonyok között, a protestáns, refor-mátus Öntudatban!

Most éppen szerencsém van együtt lehetni egyházunk azon elhivottjaival, akik egész életüket szentelték a felséges eszme és Eszménynek a lélekbe és szivbe ültetésére, és annak ápolására, hirdetésére és növesztésére és fejlesztésére. Nagy, nehéz vállal-kozás, kötelesség. Magasztatos elhivatás. Munkatere látnatatlan. Egyetlen eszköze, szerszámja, fegyvere a „Szó.“

Ez az a bűvös eszköz, melynek segítségével megkeresi és

meg is találja munkaterét, a földi lét egyedüli tartalmát. Az isteni vonatkozás kizárólagos kapcsolatát — az emberi lelket!

Minden lélek egy teljes egész. Annak organismusa érinthetetlen. Ahhoz sem hozzátenni, sem belőle elvenni nem lehet. Mikénlétét, az alkotás és teremtés grandiózus tévékénysége állapítja meg. De mechanismusában hozzáférhető. Ez által vezethető, formálható, alakítható és csiszolható, és ebben áll a nagy munka. — Az a lélek, amely ilyen nemes magamunkálásban nem részesül, rossz irányban kap, vagy vezetést, vagy elnyomatást, ezek a lelkek eldurvulnak, terméketlen csontokká válnak és ezekből lesznek azok a lelki torzók, melyek megtöltik a napi szomorú krónikákat, veszélyeztetik a társadalmat, amelyek előtt ismeretlen az esztetika, — a művészet és kultúra, mint eszmény csak az anyag és annak föltélen szolgálata vágyok és céljok. — Ennek propagálása könnyű és felelősség mentes. —

Ime most együtt vagyunk a gyermeki lelkek első kertészeivel egyházmegyénk tanerőivel illetve képviselőivel, akik első sorban keresik a lélek hozzáférhetőségét az édes magyar anyanyelven a szó hatalmával, hogy a jövőben nemzedékben biztosítva lássuk és tudjuk az egyházmegye markáns jellegét. És itt van az elhívottak tisztelt gyülekezete, — kiknek felkent ajkán a szó immár „igévé“ válik. — Szinte hallani vélem megismétlődni e mondást, — hogy nem ti választottatok engem. — Én hivatalak el titeket “ Mily megnyugtató érzés tölti el keblemet mert tudom érzem hogy, még a hivatalos statisztika is kétségbevonhatatlanul igazolni fogja e terület ősi jellemét, jellegét. —

Ugy vélem, osztatlanul adok kifejezést azon érzésnek, a mikor szomorúan mondok bucsút azoknak, kiket legfelsőbb rendelet állított immár a legfelsőbb számonkérőszék elé Valamint azoknak is, kik megfáradtan kikapcsolták magukat egyházmegyénk tényleges munkásai sorából, — kiknek értékes működése marandandó emléket és mindenkor nagybecsülest örökített meg egyházmegyénk történetében. Ők is, velünk együtt várakozó reménységgel tekintenek azokra, kik helyöket ezután fogják betölteni, és kérik reájok velünk együtt a jó Isten áldását. —

Nyugodt szívvél és lélekkel kívánok a jövőbe tekinteni.

Hiszen érezzük, tudjuk, hogy itt van egy komoly, felvértezett tábor, — mely alkotni — hatni gyarapítani tud, hogy itt él még a mi református magyar népünk és áll a mi Sionunk még. Érezzük, hogy velünk van, aaki előtt leboruljunk, ki felemel, megvigasztal, bekötözi tépett sebeinket és meg gyógyít; a m Urunk, kinek Szent nevében egyházmegyénk közgyűlését tisztelettel megnyitom.

6 szám.

Az egyházmegye valláserkölcsei állapotáról szóló esperesi jelelentes közgyűlésünk 1933 évi 8 b. sz. határozata értelmében előre kinyomtatott, minden egyháznak előre megküldetett. Közgyűlés azt felolvasottnak tekinti így s azt jelen jegyzőkönyv függelékül kéri csatolni.

7 szám.

Vele kapcsolatban közgyűlésünk főjegyzőnek a következő határozati javaslatát fogadja el:

Közgyűlésünket öröm és szomorúság vegyes érzelmei között hallgatta illetve olvasta végig egyházmegyénk valláserkölcsei állapotáról szóló esperesi jelentést. Ő. Örvendezve látja, hogy a belmissiós munkák lassanként mind jobban és jobban erősödnek, — de elszomorodva gondol rá, hogy az egyházak adósságai a mult évihez arányitva még mindig emelkednek s hogy a hívek egyházi adótartozása, a belhivatalnokok fizetés hátránya oly nagy s szinte minden egyházunkra kiterjedő lett.

Mivel e bajt nem annyira híveink szegénysége, mint közönye okozza, felhívja a vezetők figyelmét, hogy miden uton-módon, a belmissiós munkák még fokozottabb alkalmazásával igyekezzenek a hívek vallásos érületetét, áldozatkész szeretetét felkölteni: Különösen ajánlja a hívek látogatását és a Református Jövő c. családi lap minél szélesebb körben való elterjesztését,

b. A nőszövetségek között kiemelendő az érmihályfalvai nőszövetség és vezetőinek munkája, követeendő például tündökölve mindnyájunk előtt,

c. Megdicsérendők azok a lelkészek, a kik a vadházások számát oly tetemesen csökkentették.

d. Utasítatik az a 4 egyház, melynek iskolája hiányosan van felszerelve, hogy f. év szept. 1 ig okvetlen egészítse ki hiányzó iskolai felszerelését,

e. Megdicséri a közgyűlés egyeteme azt a 27 tanítót, illetőleg tanítónőt kiknek iskolájuk kitűnő volt. Boldogan látja, hogy tanítóink a mai szörnyű kataklizmában viszatérnek őseik hagyományához, az egyházas szellemhez s bizonytalan, szegény sorsukban is milyen fel-emelő szép munkát végeznek. A többieket is hasonló munkára buzdítja.

8 szám.

Az esperesi időszaki jelentés közgyűlésünk 1933 évi 8 b. sz. határozata értelmében előre kilelt nyomatva és szétküldve s mint ilyen jelen jegyzőkönyv függeléke gyanánt jelenik meg. Közgyűlésünk felolvasását mellőzi,

9. szám.

Az esperesi időszaki jelentéshez fűzött következő főjegyzői indítványokat fogadja el közgyűlésünk:

a. Az időszaki jelentésben felsorolt esperesi intézkedéseket közgyűlésünk megnyugvással s helyeslőleg veszi tudomásul.

b. Főtiszteletű Püspök Urunknak köszönetét fejezi ki, hogy az Érmihályfalván rendezett lelkesítő és presbiteri konferencián részt vett, sokakat tanított, sokakat felemelt. Kéri, hogy minél többször jöjjön el kö-zénk és végezzen áldásos főpásztori munkát egyház-megyénkben.

c. Ugyancsak köszönetét küldi közgyűlésünk az egyházkerületi főgondnok urnak is, hogy az említett konferencián megjelent, személyével lelkesített. A gondvise-lő Isten adjon további munkájához erőt, hogy áldáso-san működhessék egyházunkért s érettünk.

d. Utasítja közgyűlés az egyházakat, hogy az egészen elmaradó 14^o/o-os községi segílyt más cimeken igyekezzenek kiharcolni.

e. Az egyházmegye ujonnan választott tisztviselőit, -lelkészeit - tanítóit szeretettel zárja keblére, munkájukra áldást kérve.

f. Varga Mihály hegyközséntsentsmikliói tanítótól bánatos szívvel bucsuzik s emlékéét kegyeletes szívvel örökíti meg jegyzőkönyvében.

g. Ottomànyt — ugy lelkésznéek s tanítójának buzgó-ságát, mint híveinek áldozat készségeét a közgyűlés színe előtt megdicséri s követendő példa gyanánt állítja többi gyülekezetünk elibe.

10 szám. Világi főjegyző és aljegyző választás.

Lelkészi főjegyző felolvassa a világi főjegyzőre és aljegyzőre adott szavazatok felbontásakor felvett szavazatbontó bizottsági jegyzőkönyvet, mely szerint, egyház megyénk világi főjegyzőjévé Farkas Lóránd csokalyi földbirtokos, világi aljegyzővé Gönczi Sándor székelyhidi mérnök választatott meg 32-32 szavazattal.

Közgyűlésünk örömmel, szeretettel köszönti 2 fiatal világi jegyzőjét fiatal erejüktől, ismert ambiciójuktól, tevékely közéleti szereplésük után bizton hiszi, hogy egyh, megyénknek is lelkes munkásai lesznek.

11 szám. Világi aljegyző eskütélete s üdvözlése.

Gönczi Sándor világi aljegyző a lelkészi főjegyző kezébe leteszi hivatali esküjét,

Esperes meleg szeretettel üdvözli, mire aljegyző foglal kozásából eredő érdekes beszédben ígérte, hogy egyháza iránti munkásságának motorikus ereje a szeretet lesz.

12 szám. Lelkészerterkezetlet javaslatai.

a, Olvastatott, Püspök Urnak a Lates féle látogatás alkal-mával elkobzott iskolai felszerelés tárgyában küldött 1161-934 II

sz. leirata.

Lelkész értekezlet javasolja, utasítsanak az egyházlátogatók, hogy vizitáció alkalmával az iskola felszerelését ellenőrizzék és a talált hiányokról azonnal tegyenek jelentést az esperesi hivatalnak.

Közgyűlés ez indítványt határozattá teszi s fogantositását elrendeli

b. A termény járandóságok értéke az 1934 évre következőleg állapittatik meg:

Fa helyi viszonyok szerint.

Buza mázsája	300	Lei
Rozs	200	"
Szemes teng. "	150	"
Csőves	80	"

Közgyűlés fenti megállapítást elfogadja.

c. Tárgyaltatott. Laczák Dezső éradonyi lelkész azon indítványa, mely szerint a vegyes házasságban élő és reverzalist kárunkra adó szülőtől — a katolikus papok újabb akcióira viszonzásul - az Uri szent vacsora kiszolgáltatása tiltassék el.

Lelkészértekezlet javasolja a közgyűlésnek, hogy keresse meg az egyh. ker. közgyűlést az iránt, mi szerint a zsinatnál a fegyelmi rendszabály mielőbbi megalkotása és életbeléptetése érdekében tegye meg a szükséges lépéseket s ezen rendszabályban az említett indítványra legyen figyelemmel.

Közgyűlés a javaslatot elfogadja.

d. Nt. Esperes Ur indítványára lelk. ért. javasolja, hogy egyházmegyénk fejezze ki részvétét a szalontai e. megyének. Nt. Kassay Béla esperes ur halála felett.

Egyh. megyei Közgyűlés Nt. esperes ur indítványát a magáévá teszi s a szalontai e. megye kiváló esperese, néh. nt. Kassay Béla ur halála feletti nagy gyászában s veszteségében osztozva, mélységes részvétét fejezi ki.

e. Tárgyaltatott Boruzs Lajos vedresábrányi lelkésznek a Ref. Órállóban megjelent Református Lelkészek Országos Segítő Egylete felállítására vonatkozó indítványa.

Lelkész értekezlet egyhangu lelkesedéssel teszi magáévá az indítványt és az intézmény megvalósítása érdekében felterjesztéssel él a Főtiszt Ker. Elnökséghez, hogy a Zsinaton tétessenek meg ez irányban a szükséges intézkedések.

Egyh. megyei közgyűlés hasonlóképen határoz.

f. Olvastatott a különböző perselypénzek késedelmes befizetéséről szóló 1993-934 III sz. püspöki leirat,

Lelk. ért. javasolja a közgyűlésnek, hogy utasítsa az egyházakat, a különböző persely pénzeknek az egyh. megyei házi pénztárába leendő pontos befizetésére.

Közgyűlés a rendelkezést ilyen értelemben kiadja.

g. Lelk ért. tárgyalás alá veszi Borbély Sándor csokaly; lelkész indítványát, mely szerint kerestessék meg az Egyh. kerületi közgyűlés, hogy a Fonciera R. T. - gal kötendő új szerződésbe, az egyházi épületek biztosítása mellett vétessenek fel a belhivatalnokok ingóságai is pausál összegben, amelyre vonatkozó járulékok fizetését bizonyára vállalni fogják az egyházak.

Értekezlet az indítványt magáévá teszi és kéri az e. megyei közgyűlést, hogy ilyen értelemben legyen felterjesztést az Egyházkerülethez.

Egyh. megyei közgyűlés az indítványt elfogadva, felterjesztését elrendeli.

13 a szám. Tanítóegyesület elterjesztései.

Olvastatott az Érmelléki Tanítóegyesület 1934 április 17-én felvett jegyzőkönyve a felekezeti iskolákban tanítandó román nemzeti tárgyak tananyagtervezete tárgyában. Tanító Egyesület,

tekintettel arra, hogy a felekezeti iskolák részére román nemzeti tárgyakból részletes tanmenet mindeddig nem adatott ki, az állami tanterv keresztülvitele pedig nagy nehézségekbe ütközik, az előterjesztett tantervet, mely

román nemzeti tárgyak sikeres tanítását óhajtja biztosítani, a szükséges felsőbb hatósági jóváhagyások engedélyezésének elnyerése végett hivatalos uton felterjesztendőnek látja, — illetve javasolja s — kéri.

Közgyűlésünk az érmelléki tanítóegylet fenti előterjesztését 13 a. sz. alatt elfogadja s a kerületre pártolólág felterjeszti.

13 b szám. Olvastatott.

Tanítóegylet kéri az egyházi felsőbb hatóságoktól, hogy a megállapított fizetés kiszolgáltatása, legyen kötelező az egyházakra is, - a tanítókra nézve is. Ezen fizetéstől való eltérés hivatalból vétessék fegyelmi eljárás alá s a jövő évben a tanítói választások csak az egyh. kerületi határozatban megszabott fizetés kiszolgáltatásának biztosítása mellett erősíttessék meg, mert a tanítói állással kapcsolatos fizetés, a tanítóegylet felfogása szerint, alku tárgyát nem képezheti. —

Közgyűlésünk az érmelléki tanítóegylet fenti előterjesztését 13 b. sz. alatt elfogadja s a kerületre pártolólág felterjeszti. —

13 c szám. Olvastatott.

Az érmelléki Ref. Tanítóegylet azon előterjesztése, melyben a Népiskolai Pragmatika XII fejezetét, egyházkerületi szabályrendelettel összhangbahozni, a Magánoktatási törvény IV. fejezetével, közelebbről: az igazgató hatáskörét, jogait és kötelességeit véglegesen rendezni kéri. —

Indokolás: Egyházi törvényeink szerint csak a 2-nél több tanerővel bíró iskola választ igazgatót, a többi helyeken az iskolaszéki elnök végzi az igazgatói teendőket, a Magániskolai törvény szerint, mely szintén kötelező, minden iskolánál tanító igazgatónak kell lennie. Iskoláink legnagyobb része 1, és 2 tanerős s így iskoláinknak egyházi törvényeink rendelkezései szerint igazga-

tójuk nincs. Ebből a tanügyre nézve hátrányos esetek származnak, pl. A lelkes, mint iskolaszéki elnök nem ismervén az államiiskolai törvények egyes reánk nézve is kötelező intézkedéseit, csak az írott rendeleteknek engedelmeskedik, melyek természetesen nem lehetnek a helyi viszonyokra is tekintettel, emiatt a felekezeti iskolákra hátrányos, sőt veszélyes intézkedések történnek, vagy az intézkedés hiánya miatt gyakran erkölcsi és anyagi károkat szenved a felekezeti iskola. A tanító, kire mindkét törvény kötelező, nem tudja, vagy esetleg nem is akarja, melyeknek engedelmeskedik, az igazgatói teendőket tehernek tekinti, melyért a legtöbb esetben a legszerényebb elismerés sem jár, tetszésszerűen fogja fel az igazgatói ügyeket, úgy, hogy tessék - lássék - képen tesz valamit, miután nincs tisztába vele igazgató-e ő, vagy nem, vagy csak akkor és addig igazgató, míg dolgozni kell.

Ott, ahol névlegesen van is igazgató, nincs meg a megfelelő tekintélye, mivel maguk az egyházhatóságok nem veszik komolyan az iskolaigazgatóságot s a nép mindenütt igazgató alatt az államiiskola igazgatóját érti így olyan helyzet származik ebből, mintha az állami iskola felettese lenne a felekezeti iskolának.

Magasabb tanügyi szempontból kívánatos lenne, ha egy igazgató jogkörét és kötelességét magába fogláló szabályrendelettel egyházhatóságilag rendeztetnék eme zavaros ügy, hogy e nagyon fontos és felelősségteljes hivatala, mindenki által elismerve és tiszteletben tartva végezhesse működését a felekezeti nevelés — oktatás javára.

Közgyűlésünk az érmelléki tanítóegylet fennti előterjesztését 13 c. alatt elfogadja s a kerületre pártolólag felterjeszti.

13 d szám. Olvastatott.

Tanítóegyesületnek alábbi határozata, melyben a felekezeti tanitóságot jogosan megillető fizetés kiegészítő államsegély elnyerése, nyugdíjjogosultságunk elismerése, vasuti kedvezmény megadása, vagyis az állami tanítókkal való egyenlő elbánás, továbbá román vizsgát már sikerrel letett tanítók további nyelvvizsgák alól, való mentesítése az egyh. főhatóságok által minden uton — módon eszközöltessék ki, —

lehetőleg a román kormány és parlament útján, de ha szükséges, a népszövetség igénybevételével is. —

Tanító egyesület teljes bizalommal fordul az egyházi főhatóságokhoz, hogy fenntebb részletezett törvényes és jogos követelését a tanítósnak, az illetékes helyeken mielőbb eszközölje ki. A kilátásba helyezett újabb nyelvvizsgák ellen, mely minden törvényes alapot nélkülöz, az egyházi felsőbb hatóság emelje fel tiltakozó szavát, mert ilyen intézkedések a felekezeti iskolákat teljesen megsemmisítetik. Azonban helyesnek és célszerűnek tartja közgyűlés, hogy e ref. tanítósnak részére az egyházkerület szervezzen román nyelvkurzust, a nyelvi készség fejlesztése céljából, - amint ezt már az érmelléki tanítóegyesület javasolta is.

Közgyűlésünk az érmelléki tanítóegylet fenti előterjesztését 13 d sz. alatt elfogadja s a kerületre pártolólag felterjeszti. —

e. A tanítóegyesület román nyelvű tanfolyam megrendezését kéri.

Közgyűlésünk tanítóink igyekezetét méltányolva, kérelmüket pártfogólag terjeszti a Főtiszt, Püspök Ur elé.

14 szám. Számvevőszék jelentése az egyes egyházak számadásairól.

Számvevői jelentés 1933 ról.

NT. és MÉLT. EMEI. KÖZGYŰLÉS!

Midőn először teszem a zöld asztalra számvevői jelentésemet, előre is bocsánatot kérek, ha netán kissé hosszadalmas és unalmas lennék, hiszen csak a legnagyobb finánc zseniknek adatott meg, hogy szórakoztatók is tudjanak lenni, én pedig bármi lehetek, csak finánc zseni nem, mert akkor bizonyára nem volnék ilyen szegény ember.

Amint a számok birodalmához érkezünk, le kell raknunk minden érzelmet, barátságot, figyelmességet, udvariasságot stb. stb. Ezért mindig kellemetlen ember a számvevő, akit senki nem

szereket. Ez meg aztán neki kellemetlen. De ha azt látja a számvevő, hogy származásnak, költségvetésnek már a külseje nem előírásos, nem szabályos, ugyebár nem hagyhatja szó nélkül. Ott van a szabályrendelet és a Számvevőszék, amely e tekintetben és szigorúan ítélkezik. Kérem azért tehát elsőben is: méltóztassanak az előírásos, hivatalos nyomtatványon állítani össze a számadást és költségvetést, mert Számvevőszék utasítására kénytelen leszek a másformákat minden további nélkül visszaküldeni.

Ha pedig az előirt nyomtatványt vesszük kézbe, úgy azt látjuk, hogy annak több rovata van. Bizonyára jól megfontoltatott annak idején, hogy mely rovatok és miért vétettek fel úgy a költségvetésbe, mint a számadásba. A pontos és könnyen áttekinthető ellenőrzés azt kívánja, h. mind ezek a rovatok lelkiismeretesen ki legyenek töltve. Már most több számadásban és költségvetésben azt kell látnuk, hogy csak egy rovat van kitöltve, másoknál meg, hogy az „összesen“ rovatba u. a. a szám van bevezetve, amely az „egyenként“ rovatban szerepelt. Ez az „összesen“ rovat arra való, h. az előző, „egyenként“ rovatban szereplő tételeket a római számmal jelzett csoportok végén összegeljük le s ide vezessük be. De különösen fontos és elmellőzhetetlen a hátralékok rovata, úgy a bevételnél, mint a kiadásnál. Ezt feltétlenül méltóztassanak kitölteni.

A számadás nyomtatvány II „kimutatás a . . . ref. egyház összes alapítványáról, tőkeiről és kezeléséről“ c. részben a 4 - ik rovat „Leirt kamat“ feliratát méltóztassék megváltoztatni: „Hátralékos kamat“-ra s ide beírni az előirt, de be nem fizetett kamatot, amelynek megfizetése azonban remélhető.

A raktári termények számadásánál a termény neve alá méltóztassanak beírni a mérték egyeséget (q. Hl. i.) és a természetben kapott illetményeket itt méltóztassanak elszámolni.

A költségvetés összeállításánál sem mellőzhető az egyes rovatok kitöltése, itt kapcsolódik össze a múlt a jövővel, a számadás az előirányzattal. A múlt évi előirányzat és számadás vegyes tételei között mutatkozó különbség adja magyarázatát a f. évi tételeknek. Egyáltalán a költségvetések legtöbbször az látszik, hogy ezt úgy tekintik, mint egy bizonyos fölösleges jócselekedetet,

amelyet megtesz az ember, de semmire sem kötelez. Pedig a költségvetésből minden egyház helyzete azonnal kitűnik, ez megmutatja, melyik egyház van rendezett és melyik zilált anyagi körülmények között. Épen nem az a fő, hogy akármiképen kihozzuk a szükséglet és fedezet egyensúlyát, hanem, hogy költségvetés alapján biztosan és nyugodtan vezethessük háztartásunkat. Nagyon jól tudom, hogy ez ma nagyon nehéz, amikor a legtöbb egyház költségvetése az óriási adóhátralékok bizonytalan fundamentomán nyugszik. De úgy hiszem, eljött az ideje a helyzet tisztázásának. Liquidálni kell a hátralékokat, minden lehető eszközt meg kell ragadni a kiprélhető hátralékok bevasalására, ami pedig teljesen bevehetetlen, azt törölni kell, mert annak az évről évre átvezetésével csak önmagunkat csaljuk. Csináljunk egyszer tabularasat ezen a téren. Nem azt mondom, hogy minden egyház ebben, vagy a következő esztendőben tegye ezt, de tegyék meg az ehhez szükséges intézkedéseket és alkalmas időben helyezzük költségvetésünkel teljesen reális alapra.

A számadás mellékleteit, nyugtákat - ellennyugtákat a legszigorubb lelkiismeretességgel kezeljük. Ezek óriási jelentőségűek csak akkor tudjuk méltányolni, ha valahol kételyek merülnek fel és bizonyítani kell. Épen ezért egyetlen nyugta vagy ellen-nyugta hiánya a számadás jóváhagyását teszi lehetetlenné, mert a számvevőszék nem veheti magára a felelősséget egy esetleges utólagos vizsgálatnál kiderülhető hibáért. A nyugtákat akár a napló sorszáma alapján, akár a csoportosítás szerint szedjük rendbe, méltóztassanak gondoskodni akár borítékolás, akár átkötés útján, hogy azok szét ne hulljanak. Kérem kell a könnyebb kezelhetőség szezonyából lehetőleg a hiv. nyomtatvány használatát s a maradandóság érdekében az apró - cseprő nyugtáknak $\frac{1}{2}$ iv papírra való felragasztását. — Mivel a számadás dec. 31 - én zárul. az új évben nyugtázott összegeket az új évben méltóztassanak elszámolni, illetőleg, ha a múlt évben történt a ki vagy befizetés, méltóztassék a nyugtát megfelelően dátumozni. Különösen a tanítói fizetés - részletek nyugtázásánál gyakori, hogy nincs feltüntetve, mely évre szól. Kérem a nyugtákat pontosan állíttatni ki. Naplókat kérem pontosan letisztítani s úgy mellékelni a számadáshoz!

A gondnok urakat figyelmeztetni óhajtom arra, hogy semmit
tul ne fizessenek, még akkor se, ha adó - elszámolásba történik is
a teljesítmény.

Egyházi földjeink hozamát minden lehető módon növelni kell,
házi kezelésben fele vetőmag kiadásán tul nem terhelhető az egy-
ház még arató - rész fizetésével is.

Több egyházunk életerejét a pörösködés és a fuvardijak
emésztik fel. Meg kell keresni a módját, hogy elejét vegyük a
haszontalan kiadásoknak. Nem olyan időket élünk, hogy dobálhassuk
a pénzt, Minden hivatalosa az egyháznak tiszser is kísérelje meg
a békés elintézést és azután még tiszser is gondolja meg, mielőtt
pert indít az egyház ellen

Még arra kell kérnem lelkésztársaimat, hogy amidőn a legtiszte-
letteljesebb hangon kérek valamiről felvilágosítást, magyarázatot,
ne vegyék soraimat zaklatásnak, egyéni sérelemnek, mert csupán
a lelkismeretes munka, jórend és közétdek diktálja azokat.

Ezekután tisztelettel terjesztem elő Szv. szék köv. jegykvét:

2 Számvevő jelentést tesz az egyes egyházak 1933
évi számadásairól és 1934 évi költségvetéseiről.

Hat egyház és pedig: Albis, Érköbölkut, Kiskereki, Margitta,
Ottomány, Piskolt nem küldték be számadásukat és költségvetésü-
ket, a többiből beérkezett, Ezekre vonatkozólag kimondja Számve-
vőszék, hogy ugy a lelkészt, mint a gondnokot 100-100 Lei birság-
gal sujtja, egyben elrendeli, hogy számadásukat és költségvetésü-
ket 15 napon belül terjeszék be számvevőhöz, kivéve a birság alól.
Margitta, lelkész változas miatt,

A beérkezett számadások és költségvetések egyenként gondos
vizsgálat tárgyává tétetvén, megjegyzés nélkül jóváhagyattak a köv-
egyházakéi: Biharfélegyháza, Érmihályfalva, Vedresábrány, Monos-
petri, Tóti, Kágya, Gálospetri, Csokaly, Szalacs, Bihardiószeg, Ér-
keserü, Érolaszí, Széplak (1932 évi is). Érsemjén, Éradony, Szé-
kelyhid, Bályok.

Megjegyzéssel jóváhagyatták: Apátkeresztur, Magyarkécz, Ér-
ábrány, Micske, Hegyközszemiklós, Szentimre, Biharvajda, Értarcsa.

Szt. Imre és Szt. Miklós költségvetése.

Feltételesen hagyattak jóvá: Asszonyvására és Szentjobb számadása. Visszaadattak átdolgozás végett Poklosteleknek és Érbogyosziónak, utóbbinak: mivel nem hiv. nyomtatványon voltak kiállítva.

3. Számvevőszék az egyes egyházak vagyongazdálkodásának alaposabb megismerése és intenzívebb ellenőrzése céljából szükségesnek látja, hogy a számvevő meglátogassa az egyházakat s a helyszínen vizsgálja át a vagyongazdálkodást. Erre legalkalmasabbnak látja a can. visitáció idejét, úgy, hogy évente felváltva csatlakozzék számvevő egy-egy bizottsághoz, az esperes kijelölése alapján. Ugyanekkor abban a körben a dékán nem megy a bizottsággal. S hogy megfelelő idő álljon rendelkezésre, ez a bizottság naponta egy-egy egyházat vizsgáljon meg.

Számvevőszék e határozatának megerősítését kéri közgyűlésből.

4. Számvevőszék utasítja számvevőt, hogy rendelkezéseit közölje érdekelt egyházakkal és jelentését terjessze közgyűlés elé. Közgyűlés számvevőszék előterjesztését elfogadja magáévá teszi kivételesen, Albis kivételével a többi egyházakat a birság alól felmenti, Albist pedig elkötelezi, hogy a birság megfizetésére

5. utólagosan beérkezett még Margitta és Érköbölkut számadása és költségvetése is, amelyek jóváhagyattak, azzal h. Margitta úgy számadásának, mint költségvetéseinek, Köbölkut pedig költségvetésének 2 példányát, 15 nap alatt terjessze be számvevőhöz.

Mulasztását igazolta még kiskereki, miért is Érköbölkut és Kiskerekire kirótt birságát törölni kérem.

Micske a Guntáv Adolf egyesület adományára vonatkozólag azt jelentette, hogy joggal költötte el, de mai számvevőszékei gyűlés ezt nem fogadta el, hanem kötelezi Micskét, templom - renoválásra gyűjtött összeg s így a Guntáv Adolf-egyesület adományának is tökéletesítésére. Albis kivételével a többieket a birság alól felmenti, Albist pedig kötelezi, hogy 15 nap alatt számadását és költségvetését küldje be, különben fegyelmi vizsgálat alá vonja,

15 szám. Számvevőszék az egyház - megyei házi pénztár számadását 1933 évről a következőkben terjeszti elő.

Bevétel volt:	75,908 Lei 85 bani.
Kiadás „	63917 „
Pénztári maradvány	11991 Lei 58 bani.
VAGYONA:	100,473 Lei 85 bani.

1934. ÉVI KÖLTSÉGELŐIRÁNYZATA:

Fedezet	59911 Lei 85 bani.
Szükséglet	59911 „ 85 „
felesleg vagy hiány	— — —

Fenti számadást, vagyonkimutatást, előirányzatot közgyűlés helybenhagyja s megerősíti.

16 szám. Az egyházmegyei lelkeszi nyugdíj és gyámintézeti végrehajtó bizottság,

az intézet számadását 1933 ról következőkben terjeszti elő:

Bevétel volt	260,553 Lei 85 bani.
Kiadás	203,127 „ — —
Pénztári maradvány	57,426 Lei 85 bani.

ZÁRLATA:

1933 dec, 31-én vagyona volt	1,705,945 Lei 85 bani.
1932 „ „ „ „ „	1611,737 „ 85 „
1933 évi vagyon gyarapodás	94,208 Lei — bani.

KÖLTSÉGELŐIRÁNYZATA 1934. re:

Összes bevétel	1,900,605 Lei 85 bani.
Kiadás	90,100 „ — —
Remélhető tőke és maradvány 1934 dec. 31 én	1,810,505 L. 85 b.

Egyh. megyei közgyűlésünk fenti számadást és előirányzatot helyeslőleg tudomásul veszi.

17 szám. Számvevő eskütétele.

Esperes ur indítványozza, hogy számvevő a közgyűlés színe előtt tegyen hivataliesküt s így nem kell minden kiküldetése alkalomával azt külön kivenni tőle.

Közgyűlés esperes indítványát elfogadja, számvevő lelkészi főjegyző kezeibe a hivatalos esküt leteszi.

18 szám. Sallai Lajos indítványa a lelkészi hivatalok átadására vonatkozólag.

Sallai Lajos szentjobbi lelkész indítványozza, hogy a számvevő minden lelkészi hivatal átadásánál legyen jelen s az átvételt, illetőleg átadást eszközölje.

Közgyűlés e régi hiányt pótló javaslatot örömmel fogadja s határozati erőre emeli,

19-28 számok alatt tárgyal.

Kerületi határozatok és kapcsolatos intézkedések.

19 szám.

Az 1933 május 23-án tartott kerületi gyűlés 16 sz. határozatában szigorúan elrendeli; hogy: 1) a Heidelbergi kátét minden egyházban magyarazzák, Isteni tisztelet mindenütt, mindennap tartassék 2.) Lelkész és presbyterek a híveket látogassák, 3) Az ifjúságot szeretettel gondozzák és a Református jövőt terjesszék,

Tudomásul szolgál, betartása kötelezőleg elrendeltetik.

20 szám.

Fenti ker. közgy. 29 c. sz. határozatában felkéri egyházainkat, lelkészi és világi tagjait, hogy a szatmári fiuliceum pártfogóságában vegyenek részt.

Közgyűlés lelkészeket - világiakat s az egyházakat e kérés megszívletésére, szorongatott iskolánk támogatására buzdítja.

21 szám.

Fenti ker. közgyűlés 28 b-c-f. sz. határozatai szerint szigorú eljárás indítandó az iskoláit szüneteltető vagy épen megszüntető egyház ellen. Az iskolás gyermekek szülei, egyházi, vagy tandíj-tartozásai miatt csak az esetben zárhatók ki az iskolából, ha ezt az iskola befogadó képessége indokolja. A szelekció ezen esete is jelentendő az esperesnek. Az egyházak a tanítóknak járó fizetést haladéktalanul s pontosan szolgáltatassák ki.

Az egyházak e rendeletek szigorú betartására kötelezettek s esperes úr a felügyelettel megbízatik.

22 szám.

Fenti ker. közgyűlés 28 i. sz. határozatával a tanítói létiunumot a 21-932 sz. határozata szerint változatlanul fentartja.

Tudomásul szolgál.

23 szám.

Fenti ker. közgy. 28 h. hat. szerint csak román tudásukat igazoló Tanítók választhatók meg. Románul nem tudó helyettes tanítók felfüggesztendők, románul nem tudó rendes tanítók csak I-II. osztályt taníthatnak, vagy megfelelő helyettesről gondoskodni tartoznak.

Tudomásul szolgál.

24 szám.

Fenti ker. közgy. 28 q. határozatában az iskolaszéki elnökeiktől s látogatóktól megkivánja, hogy az iskolában intenzív ellemérést gyakoroljanak azon szempontok szerint, a miket a magánoktatási törvény és az elemi iskolai szabályzat előír,

Tudomásul szolgál.

25 szám.

Fenti kerületi közgyűlés 77 sz. határozatát teljes egészében az alábbiakban közli.

Egyh. m. közgyűlésünk, a kerület 77/1933 sz. határozata alapján.

1. Nyomatékosan felhívja az esperesi hivatal útján az egyházmegyék lelkesi köreit a 80/1932, sz. egyházkerületi határozat 5. pontjának lelkiismeretes végrehajtására,

2. Felhívja az egyházakat, hogy minden évben rendezzenek egy ifjúsági konferenciát, melyre a belmissziói titkár szolgálatát vegyék igénybe.

3. Felhívja az egyházmegyei nőszövetségeket, hogy a lélek és az egyház építését, a gyülekezet hitéletének és anyagi helyzetének erősítését tartsák legfőbb feladatuknak. Külső munkájukban ne öncélokat keressenek, hanem első sorban az egyház szükségének enyhítésére törekedjenek és főképen az iskola fentartásán fáradozzanak. Továbbá gondoskodjanak a gyülekezet szegényeiről és támogassák minden tőlük telhető erővel egyházkerületünk intézményeit. E célból a múlt évi 76. sz. egyh. ker. határozat értelmében minden évben küldjenek adományt ünnepélyeik bevételeiből egyházkerületünk egyetlen főgimnáziumába, a szatmári főgimnáziumában tanuló szegény, jó előmenetelű diákok segélyezésére. Vegyék szerető gondoskodásukba továbbá a nagyváradi árvaházat, hogy egyházkerületi árvaházzá kifejlődhessék és e célból évente tartassanak egy árvanapot az árvaház javára.

4. Kötelezi a körü missziói napok és mindennemű konferenciák rendezőit, hogy megtörténte után küldjenek jelentést az egyházmegyei belmissziói előadónak és általa évi jelentésük alkalmával az egyházkerületi belmissziói előadónak részletesen beszámolva az esemény lefolyásáról és eredményéről.

5. A csendőrök és más helyi hatóságok akadályozó ténykedéseink elhárítása és megszüntetése végett felkéri Püspök Urat, hogy egyfelől a Minisztériumok, másfelől az egyes vármegyei prefektusok megkeresésével kísérelje meg érvényt szerezni a már meglevő rendeleteknek.

6. Az összesített belmissziói jelentőveket elfogadja, és használatára nézve utasítja a lelkesi hivatalokat, hogy minden évben két példányban állítsák ki s az egyiket

a kívánt időben terjesszék be az esperesi hivatalokhoz, az esperesi hivatalok pedig az egyházmegyei belmissziói előadó feldolgozása után azok összesítő jelentéseivel a püspöki hivatalhoz, a másik példányt pedig tartásuk maguknál a cánonica vizitatio alkalmával leendő bemutatás végett.

Fentieknek betartását közgyűlésünk kötelezőleg elrendeli.

26 szám.

Fenti ker. közgy. 79 sz. határozatában (lásd 1933 évi. ker. jkv. mellékletét) az „Ifj. Ker. Egyesület“ ügyrendjét elfogadja s a fúú biblia körök e szabályzat szerinti átszervezését elrendeli.

Fogantatosítása elrendeltetik.

27 szám.

Fenti ker. közgy. 80 sz. határozatában (lásd 1933 ker. jkv. mellékletét) a leányszövetségek ügyrendjét elfogadja s a leány biblia-köröknek e szabályzat értelmében véghezvitt átszervezését elrendeli.

Az átszervezés elrendeltetik.

28 szám.

Fenti ker. közgy. 80 sz. határozatában elrendeli, hogy a lelki-ügyekkel foglalkozó presbyteri gyűlések jegyzőkönyvei szept. 1 ig. az esperesi hivataloknak betérjesztendők.

Egyházaink e rendelet végrehajtására utasítatnak

29 szám.

Biharvajdai lelkészválasztás és bekebelezés.

Esperes jelenti, hogy a biharvajdai gyülekezet 1933 július 16-án Szücs István váradvelencei s, lelkészt választotta meg meghívás útján. Kéri az egyh. m. megerősítését.

Közgyűlés Szücs Istvánt szeretettel köszönti, lelkészeinek sorába beiktatja s úgy őt, mint a választó egyházat a bekebelezési díj megfizetésére kötelezi.

30 szám.

Berettyószéplaki lelkészválasztás és bekebelezés.

Esperes jelenti, hogy a berettyószéplaki gyülekezet 1933 július 23-án 14 pályázó közül Dónáth László harasztkeréki ref. lelkésztársunkat választotta meg lelkészének szótöbbséggel. Megerősítését kéri.

Közgyűlés örömmel üdvözli lelkészt régipátriájában s az irói dicsőséggel megtérő, ránk is dicsőséget hozó társunkat lelkészi karába beiktatja. Felhívja őt, valamint a berettyószéplaki egyházat, hogy a szokásos bekebelezési díjat az egyh. m. pénztárába fizesse be.

31 szám.

Margittai lelkészválasztás és bekebelezés.

Esperes jelenti, hogy margittai gyülekezet 1934 január 28-án megejtett választásán Szendrei Dénes királydaróci lelkészt választotta meg 10 szótöbbséggel lelkészének. Megerősítését kéri.

Közgyűlés igaz szeretettel látja lelkészi karában az irói munkásságával is érdemeket szerzett fiatal lelkésztársunkat s utasítja, őt is a margittai egyházat is, hogy a bekebelezési díjat az egyh. m. pénztárába fizessék be.

32 szám.

Monospetri előkönyörögő tanító megerősítése bekebelezése.

Közgyűlés az E. T. VI. t. c. 29 §-a alapján Katona Jenő előkönyörögő (tanítót) 1933 VI/1 - 27) rendes tanítói állásában díjlevelével együtt megerősíti s tanítói karába bekebelezi.

33 szám.

Kiskereki tanítónő megerősítése bekebelezése.

Közgyűlés fenti t. c. alapján Sarkady Ilona tanítónőt (1933 x. 8.) rendes tanítói állásában díjlevelével együtt megerősíti s tanítói sorába iktatja.

34 szám. Hegyközszentmiklósi tanítónő megerősítése bekebelezése.

Közgyűlés hivatalos t. c. alapján Pintér Juliánna (1933 VIII - 27) tanítónőt rendes tanítói állásában díjlevelével együtt megerősíti s tanítói sorába iktatja.

35 szám. Bályoki tanító megerősítése bekebelezése.

Közgyűlés fenti t. c. alapján. Elekes Károly tanítónőt (1933 IX-7) rendes tanítói állásában megerősíti díjlevelével együtt s tanítói karába bekebelezi.

36 szám. Bályoki tanító megerősítése bekebelezése.

Közgyűlés fenti t. c. alapján Mahulik Iulia tanítónőt (1933 IX-7) rendes tanítói állásában díjlevelével együtt megerősíti s tanítói karába bekebelezi,

32-36. sz. a. megnevezett tanítókat s egyházakat a bekebelezési díj befizetésére utasítja közgyűlés,

37 szám. Tanítók eskütétele.

32-36 sz. a. megnevezett tanítók a közgyűlés színe előtt esküt tesznek, Esperes üdvözli őket.

38 szám. Helyettes tanítói alkalmazások tudomásul vetek.

Mahulik Mária hegyközsézmiklósi,

Szabó Ilona székelyhidi

Péter Béláné sz. Peterffy Anna értarcsai

Tőkés Erzsébet micskei

Erdélyi Ilona piskolti helyettes tanítónők választását s elnöki megerősítését közgyűlés tudomásul veszi.

39 szám. Biharvajda lelkészi díjlevele.

Biharvajda lelkészi díjlevelének újabb értékelés szerinti megerősítését kéri,

Egyh. megyei közgyűlésünk örvendve, hogy a biharvajdai lelkészi díjlevél körül oly hosszú idő óta folyó

áldatlan harc véget ért s az agrár földek, illetőleg azok bérösszege által a lelkészek régi eredeti díjlevélben feltüntetett teljes jövedelme a hivek különös megterhelése nélkül biztosítva van, — a beterjesztett díjlevelet megerősíti s 4 példányban végső megerősítés céljából a ker. közgyűlésére pártolólag felterjeszteni határozza.

40 szám. Vedresábrány alapjainak megállapítása.

V. ábrány alapjai végösszegének megállapítását kéri.

V. ábrány alapjainak végösszege az 1925 évi kimutatás szerint 21351 Lei - 641 Lei fél évi kamat, összesen 21992 Lei- ben állapítatik meg.

41 szám. Értarcsa kölcsöne.

Értarcsai egyház a polgári bíróság által megítélt tanítónői fizetés rendezése céljából 10730 Lei ideiglenes kölcsön felvételére engedélyt kér.

Közgyűlés az elnökileg már engedélyezett kölcsön felvételét tudomásul véve jóváhagyja.

42 szám. Érbogyoszló kölcsöne.

Érbogyoszló kéri, hogy a közgyűlés 2 tanítójának 1932-1933 évi fizetés részben rendezésére 10000 lei kölcsön felvételét engedélyezze.

Közgyűlés az elnökileg már engedélyezett kölcsön felvételét jóváhagyólag veszi tudomásul.

43 szám. Érbogyoszló eladási kérelme.

Érbogyoszlói egyház tekintettel a nehéz időkre, az egyháztagok fizetéseképtelenségére, engedélyt kér, hogy 51 köből 2 véka 1 liter magtáralap gabona készletéből 24 köből 2 véka és 1 liter terményt eladhasson és az árát közszükségleti fedezésére fordíthassa.

Közgyűlés az érbogyoszlói egyháznak engedélyt ad arra, hogy a kért mennyiségű gabonát eladhassa és ha

magtári szabályzata másként nem rendelkezik, a befolyt összeget közszükségleti fedezésére fordíthassa.

44 szám. Magyarkéz kölcsöne.

A magyarkézi egyház engedélyt kér, hogy az egyház fenntartási alapból felvett 9425 Lei tőke kölcsöne az 1932, 33 években is kamatmentes legyen.

Közgyűlésünk tekintettel arra, hogy a magyarkézi egyháznak 23/932 sz. a. az 1931, évre kamatmentesen engedélyezte az egyházfenntartási alap használatát, úgy, hogy a kölcsöntőkét 3 év alatt fizesse vissza - az 1932-33, évekre is engedélyezi az alap kamatmentes kasználatát, azon feltétel alatt, hogy az 1934 évben a felvett kölcsönt legalább is 2^o/_o kamattérítéssel az alapnak visszafizesse.

45 szám. Biharvajda kölcsöne.

A biharvajdai egyház engedélyt kér, hogy az özvegy lelkésznél fennálló hátrányok rendezésére 19348 lei templom kerítési alapját kölcsön vehesse.

Közgyűlés a b. vajdai egyháznak a 6 év alatt 6 egyenlő részletben 2^o/_o kamat mellett visszafizetendő s már elnökileg engedélyezett kölcsön felvételét jóváhagyja s megerősíti.

46 szám. Kiss Lajos tanácsbíró lemondása.

Kiss Lajos tanácsbíró beteges állapotára hivatkozva tanácsbírói tisztségéről leköszön.

Közgyűlés sajnálattal veszi tudomásul a közszeretettel álló mindenki által nagyrabecsült Kiss Lajos tanácsbírónak a régi idők tanujának a munka teréről való végleges visszavonulását. Követi szeretetünk s tiszteletünk.

A felhozott indokok alapján közgyűlés a lemondást elfogadja s az így megüresedett világi tanácsbíró tisztség

betöltésére f. év augusztus 1-i. határidővel a szavazást elrendeli.

47 szám. Takács Zsigmond egyházi tanácsbíró lemondása.

Takács Zsigmond gálospetrii lelkész, mivel f. év július 1 - én nyugalomba vonul, tisztségéről lemond.

Közgyűlésünk a legnagyobb sajnálattal veszi tudomásul a hosszú éveken át egyházainak, lelkészeinek, tanítóink szebb és boldogabb jövőjért oly hiven, önzetlenül küzdő, egyenes, őszinte, megalkuvást nem ismerő, egyházmegyénk egyik legkiválóbb harcosának és legjobb munka erejének, Takács Zsigmond tanácsbíró urnak nyugalomba vonu'ását.

Egyházmegyénk régi büszkesége, eme szemefénye elévülhetetlen érdemeit jegyzőkönyvükben megörökítjük, méltóságteljes komoly alakját szívükbe zárjuk, reá mindig szeretettel gondolunk s kívánjuk, hogy Isten gazdag kegyelme kísérje jól megérdemelt nyugalmába.

Közgyűlésünk, a midőn a lemondást fájó szívvel veszi tudomásul, a megüresedett lelkészi tanácsbírói állásra f. év aug. 1-i. határidővel a szavazást elrendeli.

48 szám. Nyugdíj bizottságba közgyűlésünk Kalmár István bátyoki lelkészt választja meg.

49 szám. Házi pénztárnoknak.

Takács Zsigmond lemondásával Debreczeni László érábrányi lelkészt választja meg a közgyűlés 1934 július 1.-i. hatállyal.

50 szám. Közlapi bizottságba.

Szatmári Károly érsemjéni lelkészt választja meg a közgyűlés.

51 szám. Szavazatbontó bizottságba.

Molnár József értarcsai lelkeszt választja meg közgyűlésünk.

52 szám. Egyházmegyei ügyész választása.

Közgyűlésünk az üresedésben levő egyházmegyei ügyészi állást Dr. Gulácsy Sándor székelyhidi ügyvéd urral tölti be.

53 szám. özv. Kovács Andrásné adománya.

Özv. Kovács Andrásné az érábrányi templom építési alapja javára 1933 nov. 15-én 5000 Leít adományozott.

Egyh. megyei közgyűlésünk örömmel értesült özv. Kovács Andrásné nemescselekedetéről. Büszkén örökíti meg jegyzőkönyvében, hogy a mai példátlanul nehéz és sivarlelkű világban is van egyházunkért forrón dobogó szív s áldozatkész lélek.

Háláját s köszönetét jegyzőkönyvi kivonatban fejezi ki.

54 szám. néh. Tunyoghy Károly adománya.

Néh. Tunyoghy Károly az érmihályfalvai egyház szükségleteire még életében 5000 Leít adott, a szegény iskolás gyermekek tan-
könyvvél való ellátására 2000 leies alapot létesített s fizetett be.

Egyházmegyei közgyűlésünk néh. Tunyoghy Károly e kegyes adományait meghatva veszi tudomásul s mint követésre méltó buzgó adakozó nevét, jegyzőkönyvében megörökíti s az utódokat erről jegyzőkönyvi kivonatban értesíti.

55 szám. Szabó Eszter adománya

Esperes jelenti, hogy Szabó Eszter urnő székelyhidi lakos a szalacsi ref. egyháznak a tenplom, jókarban tartására 8 hold földet adományozott s az már azt egyház nevére is telekkönyveztette.

Közgyűlésünk Szabó Eszter urnőnek szép és nemes cselekedetért legmélységesebb köszönetét fejezi ki s midőn előtte tisztelettel meg hajlik, példa adó adományát

jegyzőkönyvében is megörökíti s hasonló célból az egyh kerületre is felterjeszti.

56 szám. Lelkeszi gyám és nyugdíj intézet

alapszabály módosítása tárgyában hozott kezelőválasztmány határozatra, gyámint. közgyűlés beterjeszti következő javaslatait:

A., hogy az alapszabály 10 § ának a pontjában felsorolt özvegyi segélyt az 1934 évre 14,400 Leuról 10,000 Leura; Ráczi Lajos múlt évi 14,400 Leus segélyét 100000 Leura és a nyugalomba lépett vagy lépő lelkészek 1934 évi nyugdíját 20,000 Leuról 14,000 Leura szállítja le, Ezen leszállításokat a nehéz pénzügyi helyzet és a converziós bajok indokolják.

B., a 10 §. b. pontjába becsuszott ezen sajtóhibát: „Tíz szolgálati év után a legnagyobb nyugdíj a mindenkori“ özvegyi segély „40%-a“ így javítandó ki: „Tíz szolgálati év után a legnagyobb nyugdíj a mindenkori „nyugdíj“ 40%-a.

C., Közgyűlés a kezelő választmány azon magyarázatát, hogy 2 ülnök helyett 3 állíttassék be és a 3 ik a nyugdíjas lelkészekből töltsék be – most még mellőzve nem fogadta el.

D., A pénztárnok fizetését a közgyűlés évi 12000 Leuban állapította meg.

Közgyűlés fenti alapszabály módosítást helyes lőleg veszi tudomásul

57 szám. Küldötségek beoszlása.

Az egyházlátogató küldötségek elnökség javaslatára a következőképen osztatnak be:

- 1, székelyhidi körben: Jakab József és Kozma Lajos tan. bírák.
- 2, margittai „ Szabó Zoltán „ Dr. Gulácsy S. „ „
- 3, érmihályfalvai „ Hegedűs Albert tan bíró és Pappszász L. gond,
- 4, diószegi „ Kalmár István és Dr. Kotzó Jenő tan. bírák.

58 szám. Borbély Sándor beruházási összegének megállapítása.

Borbély Sándor csokalyi lelkész mintegy 6000 Lei beruházási költség megállapítását kéri

Közgyűlésünk Borbély Sándor kérelmet elfogadja és az egyh. megyei szabályrendelet 75 §-ának megfelelőleg az utódot 6000 Lei beruházási költség megfizetésére elkötelezi.

59 szám. Lelkeszi Öszegélyező kör.

Boruzs Lajos vedresábrányi lelkész a Reformátusok Lapja 3. számában egy tervezetet tett közé az önszegély akció megindítására, Közgyűlésünk Boruzs Lajos indítványát helyesléssel fogadva magáévá teszi úgy azonban, hogy a lelkeszi önszegélyező kört az egyh. megye keretén belül alakítja meg, melybe minden lelkész f. év április 1-től havi 50 leit ad államsegélyéből.

Ez összeget az esperes a lelkész k államsegélyéből vonja le. A segély kiosztás negyed évenként történik, a mikor az erre választott bizottság a kérelmezők közül 1-1 lelkészt részesít 4500 lei segélyben, A bizottság elnöke az esperes, tagjaiul Szabó Zoltán székelyhidi, Orosz Lajos érkeserüi és Szatmári Károly érsemjéni lelkészek választattak meg Határozatának tudomásul vételét az egyh. kerülettől kéri.

A segély összegből fenmaradó 600 lei negyedévenként néh. Végh Lajos volt diószegi lelkész 4 leánya között osztandó ki, kikről - ha állás nélkül maradnának egyház megyénk lelkeszi kara tőle telhetőleg gondoskodni fog.

60 szám. B. Diószeg adósleveleinek megerősítése.

B. diószegi egyház különböző alapjaitól kölcsön vett 36602 leiről szóló adósleveleinek megerősítését kéri.

Közgyűlés 32-1933 sz. határozata alapján készített adósleveleket megerősíti.

61 szám. Szabó Károly adó törlési javaslata.

Szabó Károly hegyközszentmiklósi lakos egyházának azon ajánlatot tette, hogy az egyházának adott 12000 leies kölcsönt engedje, ha őt az egyházi adó fizetés alól 16 évig felmentik. Ha vagyona szaporodna, vagy a mainál nagyobb rendkívüli adó kivetés lenne, a különbséget úgy ő, mint örökösei fizetni tartoznak. Ha 28 k. hold föld birtoka eladódna, a vevőkre vonatkozólag az adó mentesség megszűnik. Egyháztanács elfogadva a javaslatot, jóváhagyását kéri.

Közgyűlésünk lelkész felvilágosító szavai után - tekintve, hogy a rendes adókivetés a 16 év alatt kb. 9000 leire menne mint a h. k. sz. miklósi egyházra nézve előnyös ajánlat elfogadását jóváhagyja s Szabó Károly egyháza iránt tanusított szeretetéért dicséretben részesíti,

62 szám. Hegyközszentmiklósi egyházi telmentése.

Hegyközszentmiklósi egyháztanács kéri közgyűlést, hogy Nyiri Lajos egyházfit — mint, hogy tisztsegét nem akarja viselni az egyházi váltság megfizetésére ítélje.

Közgyűlésünk Nyiri Lajos h. k. sz. miklósi lakost a be-terjesztett orvosi bizonyítvány alapján az egyházi tisztseg viselése alól felmenti.

63 szám. Érköbölkut kölcsönének meghosszabítása.

Érköbölkut az egyh. megyei gyámpénztártól kölcsönvett 10000 lei tartozásának visszafizetésére 1934 dec. 31 - ig haladékot kér.

Közgyűlés a kért haladékot meg adja.

64 szám. Érköbölkut magtári rozs eladási kérelme.

Érköbölkut III. iskolájának felszerelése céljából magtár készletéből 100 q. rozs eladására engedélyt kér.

Közgyűlés a kérelmet örömmel teljesíti, nevezett célra 100 mázsa rozs eladását engedélyezi.

65 szám. Jelen jegyzőkönyv hitelesítése.

Közgyűlés az 1-65 sz. a. felvett jegyzőkönyvet nyílt ülésében hitelesnek mondja ki. Hitelesítésére Szatmári Károly és Dr. Gulácsy Sándor urakat kéri fel.

A gyűlés énekiéssel és az esperes záró fohásával ért véget. A 1-40 számokat Orosz Lajos lelk. főjegyző, a 41-65 számokat Egey István lelkészi aljegyző jegyezték.

Birósági ügyek:

1. á.

Az Érmelléki Egyhalmegyei Biróság, mint időszakai fegyelmi bíróság Adorján Mihály, tóti ref. tanító elleni fegyelmi ügy tárgyalása alkalmával. 1933 Szept. 2 án Székelyhidon tartott ülésében következőleg.

I t é l e t t:

Egyhalmegyei időszakai bíróság, mint fegyelmi bíróság Adorján Mihály tóti-i tanítót vétkesnek mondja ki az E. T. V. T. C, 34 §-nak A, 1-2 partjába ütköző fegyelmi vétségben, s ezért a 35§-c. pontja szerint 4000 lei pénzbírságra ítéli s a birói eljárással fölmerült 700 lei-nyi költségek megfizetésére kötelezi. A 4000 leiből 2000 lei a tanítói nyudijintézet, másik fele az egyhm. közigazg. pénztár javára fizetendő be. A pénzbírság s az eljárási költség befizetésének határideje 30 nak.

I n d o k o k:

Adorján Mihály azon tényérel, hogy egy havi fizetés miatt a polg bíróság előtt egyházát perelte, az E. T. -VI- T, c 33 § 15 pontja világos rendelkezésének ellenére az egyházi törvényeket szegte meg és egyházának anyagi kárt okozott; tehát vétett a 34 §. A: 1-2 pontja ellen, Megállapította bíróság azt is tanuk vallomásából, hogy felsőbbségével, az esperesi hivatal viselőjével szemben

tiszteletlen volt, ezért őt büntetni kellett. A büntetés kiszabásánál enyhítő körülménynek vette a bíróság, hogy büntetve még nem volt.

Ezután elnök felhívja panaszlottat és ügyészt nyilatkozattételre, megnyugosznak — e az ítéletben?

Egyhm. ügyész az ítéletben megnyugszik, panaszlott felebbezést jelent be.

1 bir. szám.

Az Érmelléki Egy. házmegyei Bíróság, mint időszaki fegyelmi bíróság Erdős Zsigmond és társainak, Sziky Irma tanítónő elleni, s utóbbinak lelkész és presbiterium elleni fegyelmi ügyben 1933 Szept. 2-án Székelyhidon tartott ülésében következőleg

I t é l t t :

Egyházmegyei Bíróság, mint időszaki fegyelmi bíróság vétkesnek mondja ki Sziky Irmát az E. T. V. t. c. 34§-nak A. 1 és 3 pontjába ütköző fegyelmi vétségben, Erdős Zsigmond és Vajda Imre presbitereket a 3-ik pontba ütköző fegyelmi vétségben. Szabó Lajos lelkészt az A. 1-pontba ütköző fegyelmi vétség elkövetésében és ezért mindannyiokat a 35 §-A. pontja szerinti rosszalásra itéli,

A birói eljárás fölmerült költségeket az egyhm. közigazgatári pénztár fedezi.

I n d o k o k ,

Meg kellett büntetni Sziky Irmát, mert az által, hogy templomba nem járt, engedély nélkül távozott a községből hivatalos kötelességének nem tett eleget. Az által pedig, hogy nem helyesen viselkedett ingerültségében presbiterekkel szemben, a viselt tanítói állás méltóságát sértette, s az egyházas tekintélyt alacsonyította le. — Enyhítő körülmény volt számára, hogy már az e. yház látogatás alkalmával bocsánatot kért.

Meg kellett büntetni Erdős Zsigmondot, mint a tanítónő ellen hajsza kedeményezőjét és mozgatóját, mert cselekményeivel a presbyteri állás méltóságát sértette meg. Ugy szintén Vajda Imrét is, aki korcsmába nem illő kifejezésekre ragadtatta magát.

Míg Szabó Lajos piskolti lelkész, ama tényében, hogy meg

sem kísérelte a tanítónő és a presbiterium közötti elmérgesedett ügyet békén elintézni, hivatalos mulasztást látott a bíróság s ezért őt is büntetésben részesítette.

Ezután felhívja ügyészt és panaszosokat elnök, nyilatkozzanak, megnyugosznak, avagy felebbeznek e az ítélet ellen?

Sziky Irma, Erdős Zsigmond, Vajda Imre az ítéletben megnyugosznak, Szabó Lajos felebbezést jelent be, Dr. Gujácsy Sándor pedig, ki egyébként az ítéletben megnyugoszik, a költség viselés kiszabása miatt jelenti be felebbezését.

2 bir. szám.

Az Érmelléki Ref. Egyházmegye időszaki Bírósága, mint fegyelmi bíróság Tóth Béla és Tóth Miklós hegyközszentimrei tanítók elleni fegyelmi ügyben 1933 Decz. 28 Székelyhidon tartott ülésében következőleg.

I t é l t t:

Az Érmelléki Egyházmegyei Bíróság, amint fegyelmi bíróság Tóth Béla és Tóth Miklós tanítókat vétkesnek mondja ki az E. T. V. tc. 34 § A, 2, 4. 7-ik pontjába ütköző fegyelmi vétségben és ezért őket, az V tc. 35 § d. pontja értelmében a hegyközszentimrei tanítói állásról, minden javadalom nélkül való elmozdításra és a birói eljárással fölmerült 3700 leinyi költségeknek 30 nap alatti megfizetésére kötelezi.

I n d o k o k:

Vétkesnek kellett kimondani Tóth Béla és Tóth Miklós tanítókat, mert az által, hogy az hegyközszentimrei egyházat a székelyhidi járásbírósnál olyan összeg miatt perelték, mellyel az, az egyházmegyei és egyhkerületi bíróság meghozott ítélete alapján nem tartozik; Nagy kárt okoztak az egyháznak, ellenszegültek az egyházi törvény rendelkezésének, mely világosan kimondja, hogy az egyház és belhivatalnokai között felmerült vitás ügy az egyházi bíróság jogkörébe tartozik.

Vétkesnek kellett kimondani, mert jogosnak vélt követelésüket az Act de angajament és egy olyan nyilatkozattal támasztották,

alá, melyek tudomások szerint is valótlan adatokat tartalmaznak. Az ítélet kiszabásánál súlyosbító körülménynek vette a bíróság azt, hogy nevezett tanítók, kik egyházi autonómiaúlis törvényeket védni tartoznának, éppen ők intéznek az ellen következményeiben kiszámíthatatlan kárt okozó támadást.

Súlyosbító körülménynek vette bíróság azt is, hogy tanítók az egyház minden békés egyezkedésre irányuló kísérletét mereven visszautasították, noha az egyház elment velök szemben az engedékenység legvégső határáig. Súlyosító körülménynek vette azt is, hogy tanítók, a presbiterium bírására a presbiteri ülésén nem jelentek meg, mely által az ő egyházi bíróságuk ellen követtek el tiszteletlenséget és engedetlenséget.

Ezeket elkövették az Egyh. megyei bírósággal szemben is, miután nem jelentek meg a bírósági tárgyaláson. Végül súlyosbító körülménynek vette a bíróság azt is, hogy mindketten és pediglen Tóth Miklós már két ízben is - voltak büntetve.

Az ítélet kihirdetésénél panaszlottak nem voltak jelen. A bíróság elnöke elrendeli, hogy az ítélet hiteles kiadványa kézbesítés útján velök közöltetik. Ügyész és a szentimrei egyház képviselőjében megjelentek, az ítéletben megnyugosznak.

3 bir. szám.

Az érmelléki egyházmegyei egyházi bíróság, mint fegyelmi bíróság Füzessy Géza micskei lelkész, illetve Béke László és társa, micskei presbiterek panaszosok és visszont panaszlottak elleni kapcsolatos fegyelmi ügyében 1933 Deczember 28 megtartott tárgyalás után a következőképen

I t é l t:

Bíróság panaszlottakat vékeseznek nyilvánítja az ellenök emelt vádokban, minek folytán Füzessy Géza lelkészt az V. t. o. 34 § 1-ba ütköző mulasztásáért, melyet azzal követett el, hogy az 1933 évi okt. 8-ára eső vasárnapon egyházából helyettesről gondoskodás nélkül eltávozott s emiatt aznap ott istentisztelet nem tartatott, fedésre és 1300 lei tárgyalási költség felének, 650 lei összegnek 30 nap alatti megfizetésére ítéli.

Barabás Sándor és Szilágyi István presbitereket ezen cselekedetükért, mert a templomból istentisztelet alatt tüntetőleg kivonultak, lelkészt sértő kifejezésekkel illeték és a bírósághoz intézett védekező iratukban életveszélyösen megfenyegették s ezekkel az V. t. c. 34. § 3-ba ütköző vétséget követték el, az V. t. c. 35 § e. alapján presbiteri tisztségök viselésétől megfosztja, továbbá Béke László presbitert a templomból tüntető távozásáért s lelkészt sértő kifejezéséért feddésre itéli, végül,

Ludász Imre egyháztagot a bíróság előtti tiszteletben és illetlen magatartásáért és azért, mert a lelkész ellen fenyegetést tartalmazó irat szerzőségét vállalta, az V. t. c. 34. §. 3. és 35. §. b. és f. alapján feddésre és választó s választható jogától 3 évre megfosztásra itéli és az utóbbiakat

u. m. Barabás Sándort, Szilágyi Istvánt, Beke Lászlót és Ludász Imrét a tárgyalási költség felében, 650 leiben elmarasztalja egyetemlegesen és kötelezi őket ezen összeg 30 nap alatti befizetésére.

I n d o k o l á s .

Fegyelmi vétséget követett el Füzessy Géza lelkész, mert nem járt az I. t. c. 143. §. c. d-ben előirt kötelessége szerint, bárha méltánylandó, hogy egy lelkésztársának beiktatásán vett részt és ott igehirdetést is végzett, Barabás Sándort és Szilágyi Istvánt el kellett távolítani presbiteri tisztségökből, amelyre magokat magaviseletökkel méltatlanokká tették. Beke László presbitert meg kellett büntetni illetlen cselekedetéért Ludász Imre egyháztag felett az ügy tárgyi összefüggése következtében ítélte az e. m. bíróság s szavazati joga elvonásával, legalább egyelőre a javulás reményében meg akarta menteni az egyházat eme fékezhetetlennek látszó, izgató közszereplésétől

Felek az ítéletben megnyugodtak,

4 bir. szám.

Az érmelléki ref. egyházmegye bíróság mint közigazgatási bíróság 1934 évi április hó 17-én megtartott ülésében

I t é l e t .

Az érmelléki ref. egyházmegye bírósága mint közigazgatási bíróság

Szántó Béla, Asók István, Bod Péter és Nagy Pinoska b. diószegi tanítók felebbezésének helyt ad és elkötelezi a b. diószegi ref. egyházat, hogy minden tanítójának díjlevel szerinti fizetését szolgáltatassa ki annak hozzáadásával, hogy ezen felül csupán Szánthó Bélának köteles a díjlevel szerinti fizetésén felül évi 3846 leut korpótlék czimén kifizetni.

I n d o k o k :

Az E. T. VI. t. ez, 34 § a és b. pontjára támaszkodó 21. sz. e. kerületi határozat szerint a díjlevelben megszabott fizetés kiszolgáltatandó. Korpótlék azonban csak akkor és annyiban fizetendő az egyház község által, amennyiben a díjlevel szerinti fizetés nem éri el a felhívott törvény és e. kerületi határozat szerinti minimális fizetést. Ez alábbi csak csupán Szánthó Béla tanítónál forog fent s ezért neki a rendelkező részben említett korpótlék is jár.

Elnök ezután felhívja a feleket, hogy ítéletben megnyugosznak é?

Felek az ítéletben megnyugosznak

Elnök ezután az ülést berekesztvén elrendeli, hogy az ítélet hiteles kiadványa feleknek kiadassék.

5 bir. szám.

Az érmelléki ref. egyházmegye bíróság, mint közigazgatási bíróság 1934 évi április hó 17 én megtartott ülésében Pál József érboszlói lakos adókiivetés elleni felebbezése folytán következőleg.

I t é l e t :

Az e. m. bíróság mint közigazgatási bíróság Pál M. József érbogyoszlói lakos édes apja adó felebbezésének a folyó évre helytad, amikor is felebbezését ideje korán beadta, ellenben a hátraléknak teljes egészében való megfizetésére Pál M. Józsefet elkötelezi.

I n d o k o k .

Az e. m. közigazgatási bíróság Pál M. József édes apjának folyó évi adó elengedésénél tekintetbe vette annak agg korát, kereset képtelenségét és azon körülményt, hogy vagyontalan, ellenben a hátralékok csonkítatlan megfizetésére el kellett kötelezni annál is inkább, mivel annak - idején, azon most már hátralékba menő

adók ellengedését panaszlott nem kérte.

Elnök ezután felhívja feleket megnyugosznak e az ítéletben.

Feiek az ítéletben megnyugodnak.

Ezután elnök az ílést berekesztvén elrendeli, hogy az ítélet hiteles kiadmánya feleknek kiadassék.

6 bir. szám.

Az Érmeléki ref. egyh. megyei bíróság, mint fegyelmi bíróság Sallai Lajos ref. lelkész, Váradi Ferencz ref. tanító szentjobbi lakosok ellen hivatalból magindított fegyelmi ügyének tárgyalása alkalmával 1934 Április 17 tartot ülésében következőleg.

I t é l t:

Egyh. megyei bíróság, mint fegyelmi bíróság panaszlottak vétségét az E. T. V. toz 34. §-A. 1. ponja alapján megállapítván, őket az E. T. 35. §-nak a. pontja értelmében ROSSZALÁSRA ítélte.

Elnök által nyomban kihirdetett ítéletben jelenlevő panaszlottak megnyugodtak.

7 bir. szám.

Az érmelléki ref. egyh. megyei bíróság mint, fegyelmi bíróság. Silye Gábor ref. lelkész iskolaszéki elnök, Varga Mihály ref. tanító h. k. szentmiklósi tanító ellen hivatalból megindított fegyelmi ügyének tárgyalása alkalmával 1934 Ápril. 17 tartott ülésében következőleg,

I t é l t.

Egyh. megyei bíróság, mint fegyelmi bíróság panaszlott lelkész felügyelési mulasztását mint vétségét az E. T. V. toz. 34 §-a A. 1. pontja alapján megállapítván, őt az E. T. 35 §-nak a. pontja értelmében rosszalásra ítélte.

Az elhalt tanítót marasztalni nem lehetett.

Elnök által nyomban kihirdetett ítéletben jelenlevő panaszlott megnyugodott.

8 bir. szám.

Az érmelléki ref. egyh. megyei bíróság, mint fegyelmi bíróság Lengyel Pál ref. lelkész iskolaszéki elnök s Steimecz Imre ref. tanító ki keres lakos ellen hivatalból megindított fegyelmi ügyének tárgyalása alkalmával 1934 ápr. 17 tartott ülésében következőleg.

I t é l t.

Egyh. megyei bíróság, mint fegyelmi bíróság panaszlottak vétségét az E. T. V. tcz. 34. §-A. 1 pontja alapján megállapítván, őket az E. T. 35. §-nak a. pontja értelmében rosszalásra ítélte.

I n d o k o k,

Elnök által nyomban kihirdetett ítéletben jelenlevő panaszlottak megnyugodtak.

9 bir. szám.

Az érmelléki ref. egyh. megyei bíróság, mint fegyelmi bíróság Szabó Lajos s Szabó Ilona székelyhidi ref. felekezeti tanítók ellen hivatalból megindított fegyelmi ügyének tárgyalása alkalmával, 1934 ápr. 17 tartott ülésében következőleg.

I t é l t:

Egyh. megyei bíróság, mint fegyelmi bíróság panaszlottak vétségét az E. T. V. tcz. 34. §-a A. 1 pontja alapján megállapítván, őket az E. T. V. tcz. 34 §-a A, 1 pontja alapján megállapítván, őket az E. T. 35 §-nak a. pontja értelmében rosszalásra ítélte.

Elnök által nyomban kihirdetett ítéletben panaszlottak megnyugodtak.

Függellék.

Egyházmegyei szabály szervezetünk módosított § - a í, Szabó Zoltán tanácsbíró 12 (h. sz) felolvassa a kiküldött bizottság által megszerkesztett egyházmegyei szabály rendelet módosításait:

- 1 §. Kimarad: Álmos I, Bagamér, Kokad, Nagyléta, Ujléta.
- 3 §. Kimarad: „és pedig mindig Székelyhidon.

- 6 §. 3. pontja szentti rendbirság 100-200 Lei,
- 7 §. szerinti rendbirság 100 Lei. Lelkészek e. m. gyűlésen napidija 100 Lei, világi képviselők 50 Lei.
- 8 §. Egyh. m. tisztviselők és lelkészi tanácsbírók napidija 100 Lei. Lelkész választást vezető kiküldötteké 100-100 Lei Lelkészi minősítés mejállapotása alkalmával 500 Lei teendő le.
- 9 §. Tanítók közgyűlési napidija s az e. m. tanító képviselők napidija 100-100 Lei.
- 10 §. a, pontjából kimarad „az ülléseket köri számvevőhöz s helyette jön „az esperesi hivatalhoz“. Kimarad a következő ez a szó „Köri“
- 11 §. Gondoki felmentési díj 2400 Lei.
- 12 §. Egyházi felmentési díja 500 Lei. Gondnok fizetése 50-3000 Lei.
- 13 §. lelkész utáni bekebelezési díj 500-500 Lei. Tanítók után 200-200 Lei. A második bekezdés ez lesz: „Az egyh. megyéből eltávozott vagy nyugdíjazás folytán lemondott lelkész és tanító e. m.-i megbízatást vagy tisztséget mint olyan nem viselhet a tiszteletbeli megbízások kivételével (nobile officiumi)
- 16 §. „mindig“ töröltetik,
- 26 §. g. pontjánál országos helyett kerületi állapittatik meg,
- 27 §. Esperes birságolási jogi második sűrgetésnél 100 Lei harmadiknál 200 Lei,
- 28 §. Esperes tisztelet díja 12000 Lei,
- 33 §. a, és b, pontjába a tanácsbírók száma 5,
- 37 §. lelkészi főjegyző tisztelet díja 1000 L. lelkészi aljegyzőé 200 L.
- 39 §. b pontjából törli ezt országos.
- 40 §. ból törli a következőket, elnök, esperes és egy számvevőszéki tag körbejöttével.
- 41 §. közpénztárnok tisztelet díja 3000 Lei.

42, 43. § - t, törli.

45 §. mint a lelkészi és világi rendes e. ker, képviselők száma nem egy, hanem kettő, a végén a következőket toldja a § hoz, A gyűlésen résztvevő képviselők kész kiadásait a e, m, készpénztár megtéríti.

47 §. Levéltárnak másolata évenként, magán egyének részére 40 Lei.

48, 49, 50, 51, 52, 53, §-ok helyett lásd az 1933 évi e. m, jkv, 14 számát, melyhez a következő pótlást toldja: „Az egyh. m, számvevő egyházának számadásait, a számvevőszék lelkészi tagja bírálja felül s terjeszti a számvevőszék elé s számvevő esküt tenni tartozik.

54 §.-ből 3 pontból „Körlátogatókon“ kívül a többi szám kimarad.

57 §-t, törli,

59 §, Körlátogatók napidija 100 Lei,

60 §, így változtatja át: Az e, ker, lelkészi nyugdíj és özvegy árva gyámintézeti bizottságba e, m, i közgyűlés a maga kebeléből 1 lelkészi tagot küld ki, bíróság kész kiadásait az e, m, közpénztár viseli,

61 §, kimarad.

62 §, két első irat kimarad,

63 §, lélekszám utáni járulék 40 bani,

64 §, kimarad.

66 §, kimarad.

67 §, Szakértő napdija 300 Lei maximum, 68, 69, 70, 71 §-ok kimaradnak.

74 §, kat hozzátoldandó a következő szöveg: „Ugy hogy csak a szükséges és hasznos beruházások térítendőek meg feltétlenül.

74 §, ból törli ezt a három szót: „arra engedélyt szerezni“

79 §, szerinti értéket a) alma és körte fát 50-100 Lei-ig, nem termő de 2 évnél idősebb 40 Lei,

b) ha termő 30-50, Lei 2 évnél idősebb 20 Lei.

c, Nagy diófát 100-200 Lei, kisebb 50 Lei,
d, 1 hold betelepített szőlő 8000 Lei, a 6. esztendőben 6000,
7-ben 4000, 8-ban 2000, 9-ben 1000 Lei,
81 82, 83 §-ok szövege a következőleg módosul: Az e. megye
vagyonát növelik:

- a, A tőke évi kamata és jövedelme,
- b, Az e, m, kötelékébe tartozó egyes egyházközségek lélekszám szerinti hozzá járulásai, mely összeget a közsükséghez képest az e, m, közgyűlés állapít meg évről-évre,
- c, Az e, m, i hatóságok által kiszabott pénzbüntetések, rendbirságok,
- d, esetleges adományok.

Az e, m, közpénztárát terhelik:

- a. Az e, m, i, köztisztviselők részére megállapított évi tiszteletdíjak
- b, az e, m. kötelékébe tartozó egyházközségek lélekszáma után fizetendő évi közalapi járulékok ez idő szerint fejenként 40-40 bani,
- c, Az e, m, i, gyűlések, időszakos tanácsok, kanonika vizitáció és az egyes egyházak érdekében hivatalból teljesített kiküldetések alkalmával felmerült nap és fuvardíjak kiadásai.
- d, Az esperesi hivatal részére szükséges irodai felszerelések egyh, m. jkvek. és egyéb nyomtatványok árai,

A tőke elhelyezése és kezelése,

Az e, m, tőkepénzt, amely értékeit a lelkeszika kebeléből az e, m, i, közgyűlés által 5 évre választott pénztárnok kezeli, kinek jogkörében tartozik, minden a közpénztár illető pénzeket, értékeket átvenni s a közpénztárt terhelő kiadásokat kifizetni s a tőke biztonságafelett örködni, kötelessége minden bevételt és kiadást pontosan elkönyvelni, erről a számvevőszéknek s ennek közbejöttével évenként a tavaszi e. m. i. közgyűlésnek számot adni, pénztár vizsgálat alkalmával a pénztár értéket felmutatni s a szám-

vevőszék vagy e, m, határozata megtartani.

Pénztárnok a közpénztár tőke vagyonát takaréki betét, vagy kölcsönözés által jövedelmeztesítheti. A kamat a mindenkor törvényes kamatlábnál nagyobb nem lehet. Kölcsön adható:

a, Kebelbeli egyházaknak jelzálog biztosíték, vagy a presbiterium $\frac{1}{3}$ többségének jóállása mellett, A kölcsön felvételéhez az egyh' felsőbb hatóság jóváhagyása is szükséges.

b, Magán személyeknek vagy társulatoknak tehermentes ingatlanra az érték 50% ig bekebelezés, vagy megbízható egyéneknek kötvény s váltó fedezet és 2 jóhitelű kezes jóállása mellett.

Jelzálogilag nem biztosított, de váltó fedezettel is ellátott hátrány kölcsönöknél ugy a kölcsönvevő, mint a kezesek vagyoni képességét jó kezességét az illetékes lelkipásztor igazolja, kikért az ajánló lelkész erkölcsileg felelős. Egyben ő igazolja is kezesek aláírásának valódiságát, mint egyik előttemező. A kölcsön nagyságát a számvévőszék határozza meg, pénztárnok azt megtartani köteles.

Pénztárnok a közpénztárral szemben, minden eljárásáért, hivatali visszaéléseért, hanyag kezelés és vigyázatlanságból eredő károkért vagyoniilag is felelősséggel tartozik.

Közgyűlés a javaslatot teljes egészében, fenti szövegbe már felvett kisebb módosításokkal elfogadja. Ezzel kapcsolatban ugy határoz, hogy az így módosított szabály tervezetet most nem nyomtatja ki, amennyiben a változtatások jelen jegyzőkönyvben mindenkinek rendelkezésére állannak.



Jegyzőkönyvi szám.	CIM.	Lapszám.
65,	Jegyzőkönyv hitelesítése	35
19-28,	Kerületi határozatok	22-23
4,	Későn érkezett ügyek tárgysorozatba való felvétele	6
46,	Kiss Lajos tanácsbíró lemondása	29
33,	Kiskereki tanítónő megerősítése bekebelezése	26
53,	özv. Kovács Andrásné adománya	31
50,	Közalapi bizottsági tag választása	30
57,	Küldöttségek beosztása	32
12,	Lelkészerőtekezlet javaslatai	11
56,	Lelkészi gyám és nyugdíj intézet alapszabályának módosítása	32
59,	Lelkészi önszegélyző kör	33
44,	Magyarkécz kölcsöne	29
3,	Margítai lelkész megerősítése bekebelezése	26
32,	Monospetrii előkönyörgő tanító megerősítése bekebelezése	26
48,	Nyugdíjbizottsági tag választása	30
18	Sallai Lajos indítványa lelkészi hivatalok átadásáról	22
55	Szadó Eszter adománya	31
61,	Szábó Károly adó törlési javaslata	34
51,	Szavazatbontó bizottsági tag választása	31
17,	Számvevő eskütétele	22
14,	Számvevőszék jelentése az egyes egyházak számadásairól	16
47,	Takács Zsigmond egyházi tanácsbíró lemondása	30
13,	Tanítóegyesület előterjesztései	13
37,	Tanítók eskütétele	27
54,	néh. Tunyogh Károly adománya	31
40,	Vedresábrány alapjainak megállapítása	28
10-	Világi főjegyző és aljegyző választása	11
11,	Világi aljegyző eskütétele	11

Függelék:

Egyházmegyei szabályrendeletünk módosított paragrafusai.
Esperes jelentése az egyházmegye valláserkölcsei, anyagi s
iskolái állapotáról.

Esperes időszaki jelentése.

